

τῶν πολιτῶν αὐτῆς. Ἐπειράθημεν νὰ δεῖξωμεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὁ ἄνθρωπος θεωρεῖ ὡς τὸ ὑπέρτατον τέλειον καὶ ὅπερ ἐν τῇ πάλῃ τῆς ἀνθρωπότητος ἐπιδιώκεται, τοῦτο ἀποτυπῶνται καὶ ἀπεικονίζεται ἐν πληρεστάτῃ καὶ ἡσύχῃ τελειοποιήσει εἰς τὸν φυτικὸν κόσμον. Εἶναι ἡ παράστασις τῆς τελείας πολιτείας, ἣτις ἀφήνει ἕκαστον πολίτην κατὰ τὴν ἔμφυτον αὐτοῦ ἰκανότητα ἐλεύθερον νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐργασίαν πρὸς εὐδωσίαν τοῦ ὅλου τῆς πολιτείας, ἣτις προστατεύει τὴν αὐτοδιαχείρισιν τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ὑποτάσσουσα ὅμως αὐτὴν ἐν πάσῃ στιγμῇ εἰς τὰ ὑψηλότερα συμφέροντα καὶ τοὺς νόμους τῆς ὀλομελείας, ἣτις ὀπλισμένη κατὰ παντὸς ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ διατηρεῖ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην, ἣτις δαπανᾷ τὰ διὰ τῆς κοινῆς ἐργασίας ἀπάντων τῶν πολιτῶν ἀποκτηθέντα κεφάλαια διὰ τὴν πρόδον

καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὅλου, χωρὶς νὰ ἀνέχεται ὅπως τινὲς ἐκμεταλλεύονται τὴν ἐργασίαν πρὸς ἴδιον αὐτῶν ὄφελος, ἣτις τέλος ἐν ἀκαταπαύστῳ ἐργασίᾳ οὐδαμοῦ ἐπιτρέπει τὴν διακοπὴν αὐτῆς καὶ ἐν ἀκαταπαύστῳ ἀνανεώσει ζῆ καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον ἀξάνομένη, ἀείποτε ἀνθίζουσα καὶ καρποφοροῦσα. Οὕτω δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν καὶ τὸ ἀπόφθεγμα τοῦ ποιητοῦ :

«Suchst du das Groeste, das Hoechste ? Die Pflanze kann es dich lehren ; »

«Was sie willenlos ist, sei du es wollend : das ist es.»

«Ἐπιζητεῖς τὸ μέγιστον, τὸ ὑψιστον ; τὸ φυτὸν ! σοὶ τὸ δεικνύει.

«Ὅ,τι εἶναι αὐτὸ ἄσυνειδήτως ἔσο σὺ ἐκούσιως : αὐτὸ εἶναι.»

Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ

Π. Σ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ

Εἰς τὰ παιδιὰ μου

Μέρα καὶ νύκτα μέδ' ἔς τὴν ἀγκαλιά μου
Σὰς κρατοῦσα μ' ἀπόκρουψεν χαρὰ
Κ' ἐδάκρυζα γιὰ σὰς, γλυκὰ παιδιὰ μου.
Ποῦ σὰς θωροῦσα πάντα χαρωπά.

Σὰς ἐσφιγγα ἔς τὸ στῆθος τὸ θλιμμένο.
Ποῦ κρύβει μέσα αἰώνιαις ἀστραπαῖς,
Στὸ στῆθος ἀπὸ μίση φλογισμένο,
Ποῦ κρύβει μέσα μαύραις τροκυμαῖς.

Κι' ὅταν σὰς εἶδα ἐμπρὸς μου νὰ πηδᾶτε
Καὶ νὰ τρέχετε ὀλόχαρα σ' ἐμέ'
Μὲ τὰ μικρὰ σὰς χεῖρῃ νὰ γελάτε
Καὶ νὰ λέτε, πατέρα μου γλυκέ.

Τὸ δάκρυ ποῦ ἔς τὸ μάτι εἶχε πετρωθεῖ
Ἄμετρα χρόνια, ἢ τύχη μου ἢ σκλήρῃ.
Ὡσάν τὸ χιόνι ἀρχίνησε νὰ λιώσῃ
Εἰς τὴν πρώτην τοῦ ἡλίου φεγγυοβολῆ.

Ὅταν, παιδιὰ μου, παίζετε οἰμὰ μου,
Μὲ βλέπετε μαζί σας νὰ γελῶ,
Καὶ δὲ ξέρετε πῶς μέσα ἔς τὴν καρδιά μου
Ἀγάπαις, μίση ἀκοίμητα ἐγὼ κλειῶ.

Εἰς τοῦ πελάου τὴ σιγαλία ἄρμενίζον
Ἄπειρα πλοῖα μ' ὀλόνοικτα πανιά
Ἐνῶ μέσα ἔς τὰ βάθη του μουγγρίζον
Τροκυμαῖς καὶ ἀνημέρευτα θεοιά.

Τὸ χέρι ποῦ θερμὰ σὰς ἀγκαλιάζει
Τὸ μικρὸ σὰς κεφάλι τὸ χρυσοῦ,
Δὲ ξέρετε πῶς πολλαῖς φοραῖς σπαραρίζει
Νὰ μπορέσῃ νὰ ῥίξῃ κεραυνό.

Οἱ ἄνθρωποι μοῦ ἐκθύσαν τὴν πάλιν
Καὶ φαρμάκι μ' ἐπότισαν πικρὸ
Κι' ἀντὶς ἐγὼ νὰ γύρω τὸ κεφάλι
Περίφανα ὑψωμένο τὸ κρατῶ.

Πάντα κρυφὰ οἱ δειλοὶ μὲ πολεμοῦνε
Ἀπὸ τὸ ὀκότος μέσα τὸ πικνόν
Κι' ἂν μιὰ μέρα δειλό, χλωμό μὲ ἰδοῦνε,
Μέσα ἔς τὸ μνῆμα τότε θὰ κρυφτῶ.

Μὴ διαβάστε παιδιὰ μου, ἄλλο τραγοῦδι.
Ἀπὸ τοῦτο ποῦ γράφω ἐγὼ γιὰ σὰς
Εἶν' τῆς καρδιάς μου ἀμάραντο λουλούδι.
Ποτισμένο μὲ αἶμα ἀντὶ ὀροσῖας.

Τραγοῦδια τώρα ὁ κόσμος πλεία δὲ θέλει
Κ' ἡ λύρα μου συντοίμιατα ἄς γενῇ.
Ἄντὶ γιὰ στίχους τώρα ἡ Μοῦσα στέλλει
Ἀστροπελέκια ἔς τὴ σκλήρῃ τῆ γῆ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ

